

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

1. Charakteristika špecializačného odboru

Špecializačný odbor hygiena detí a mládeže plní úlohy štátu v oblasti verejného zdravotníctva spočívajúce v podpore a ochrane zdravia detí a mládeže. Vzdelávanie je zamerané na rozvoj a zlepšovanie zdravia mladej generácie a zahŕňa systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, prípadne zníženie rizika vzniku ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže a výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 3 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

- a) odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní lekár¹⁾ a
- b) odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

1. koncepcia a náplň odboru hygiena detí a mládeže, úlohy a ciele odboru a perspektívy jeho rozvoja,
2. úvod do problematiky odboru,
3. úlohy štátu a orgánov verejného zdravotníctva pri podpore a ochrane zdravia populácie detí a mládeže,
4. základné vedomosti o zákonitostiach rastu a vývinu detí a mládeže a o vplyve životného prostredia a spôsobu života; telesný rast, intelektuálny a psychický vývin detí, metódy sledovania telesného rastu a vývinu, biologický vek, kostný vek, telesná zdatnosť a výkonnosť, pohybový, intelektuálny a psychický vývin organizmu, vekové

---

¹⁾ § 33 a 33a zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

obdobia vývinu, ich charakteristiky; zdravotné riziká jednotlivých vekových období, ukazovatele zdravotného stavu detí a mládeže,

5. požiadavky na zariadenia pre deti a mládež; typy zariadení pre deti a mládež, ich charakteristika; základné požiadavky na umiestňovanie zariadení, priestorové a vnútorné vybavenie, na zdravotne vyhovujúce prostredie vo vnútorných priestoroch zariadení pre deti a mládeže, prevádzka týchto zariadení,
6. výchovno-vzdelávacia činnosť; organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti, princípy fyziologickej primeranosti a postupnosti v dávkovaní školskej záťaže, prestávkový režim, jeho význam na efekt obnovenia zníženého funkčného stavu organizmu detí a mládeže vplyvom vyučovania,
7. práca mladistvých a požiadavky na organizáciu praktickej výučby, metódy vyučovania, požiadavky na prácu žiakov, záťažové a rizikové faktory pracovného prostredia, posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu, výchova žiakov k ochrane zdravia pri práci,
8. vplyv prostredia, životných a pracovných podmienok na zdravý vývin a zdravotný stav detí a mládeže; faktory životného a pracovného prostredia (zdravotné riziká životného prostredia - zložky prostredia, ovzdušie a účinky na organizmus, voda a jej vplyv na organizmus, pôda (pieskoviská) fyzikálne, chemické, biologické faktory prostredia,
9. zdravý psychický a emocionálny vývin; vzťahová väzba, podnetné rodinné a školské prostredie, faktory s nepriaznivým vplyvom na duševné zdravie – násilie (fyzické, psychické, sexuálne), zanedbávanie, rizikové rodinné prostredie (prítomnosť násillia, závažného ochorenia či kriminálneho správania v rodine),
10. výživa a stravovanie detí a mládeže; zásady správnej výživy detí a mládeže, znaky a dôsledky nesprávnej výživy, spoločné stravovanie detí a mládeže, HACCP, monitoring kvality stravy, OVD, stravovacie návyky,
11. zdravotné riziká súvisiace so spôsobom života (režim práce a odpočinku detí a mládeže, telesná aktivita, pohybový režim, stres, úrazovosť detí, rozdelenie úrazov, vplyv prostredia na úrazovosť, rizikové formy správania mladých ľudí, riziká vzniku závislostí, oblasť toxikománií),
12. populácia detí a mládeže a epidemiologické riziká (neinfekčné a infekčné ochorenia detí a mládeže, prevencia vzniku a šírenia prenosných ochorení v zariadeniach pre deti a mládež),
13. právna ochrana detí a mladistvých; definícia dieťaťa, občianske práva a slobody; dohovor o právach dieťaťa, UNICEF, prevencia týrania, zneužívania, zanedbávania detí,
14. intervenčné ozdravné preventívne programy podpory a ochrany zdravia mladej generácie; význam, cieľ, tvorba a vyhodnocovanie intervenčných programov,
15. význam informatizácie pre prácu odborných pracovníkov na úseku hygieny detí a mládeže.

A.1 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na dieťaťati vo všetkých jeho formách, vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. problematika marginalizovaných rómskych komunít.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.2 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika, etický kódex štátneho zamestnanca,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.2 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
výkon štátneho zdravotného dozoru na úseku predškolských zariadení a prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov	2	5
výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín na úseku školských stravovacích zariadení	1	3
výkon štátneho zdravotného dozoru na úseku doplnkového stravovania v zariadeniach pre deti a mládež	1	3
výkon štátneho zdravotného dozoru, zameraný na kontrolu prevádzkových poriadkov v zariadeniach pre deti a mládež	1	3

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
zdravotnícke zariadenie - oddelenie infektológie a cestovnej medicíny	3 mesiace
zdravotnícke zariadenie - oddelenie pediatrie	3 mesiace
odbor hygieny detí a mládeže orgánu verejného zdravotníctva	3 mesiace
vlastné pracovisko (ÚVZ SR alebo RÚVZ SR)	27 mesiacov

C. Návnik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. vykonať samostatný štátny zdravotný dozor,
2. posúdiť podmienky v zariadeniach pre deti a mládež,
3. kontrolovať dodržiavanie opatrení v zariadeniach pre deti a mládež,
4. identifikovať nesúlad s legislatívou na úseku výkonu štátneho zdravotného dozoru,
5. monitorovať fyzikálne faktory,
6. hodnotiť kvalitu vnútorného a vonkajšieho prostredia kolektívnych zariadení pre deti a mládež,
7. vykonať odber vzoriek v rámci školských stravovacích zariadení,
8. vykonať odber vzoriek pieskovísk,
9. vypracovať zápisnicu z výkonu štátneho zdravotného dozoru,
10. analyzovať výsledky objektivizácie faktorov prostredia zariadení pre deti a mládež,
11. navrhovať intervenčné opatrenia pre zlepšenie podmienok detí a mládeže,
12. ovládať základné metódy hodnotenia telesného a psychického vývoja detí a mládeže.